

WIDMUNG

Muziek waar
het hart van
gaat zingen

67

Schumann, Robert Alexander (1810-1856)

Arleen Auger, sopraan
Dalton Baldwin, piano

*Du meine Seele, du mein Herz,
Du meine Wonn', O du mein
Schmerz,
Du meine Welt, in der ich lebe,
Mein Himmel du, darein ich
schwebe,
O du mein Grab, in das hinab
Ich ewig meinen Kummer gab.*

*Du bist die Ruh, du bist der Frie-
den,
Du bist vom Himmel mir beschie-
den.
Daß du mich liebst, macht mich
mir wert,
Dein Blick hat mich vor mir ver-
klärt,
Du hebst mich liebend über mich,
Mein guter Geist, mein beßres Ich!*

*Du meine Seele, du mein Herz,
Du meine Wonn', O du mein
Schmerz,
Du meine Welt, in der ich lebe,
Mein Himmel du, darein ich
schwebe,
Mein guter Geist, mein beßres Ich!*

*Jij mijn bezieling, jij mijn hart,
jij mijn verrukking, jij mijn smart,
jij bent de aarde waarop 'k mag
leven,
de hemel ook waarnaar 'k mag
zweven.
O, jij mijn graf, waarin ik borg voor
eeuwig mijn verdriet en zorg.*

*Jij bent de rust, jij bent de vrede,
jij bent de hemel, nu mijn heden.
Jij houdt van mij, 'k word zó be-
loond;
jouw blik heeft mij mijzelf getoond.
Jij tilt mij uit boven mijzelf,
Mijn goede geest,
mijn beet're helpt!*

*Jij mijn bezieling, jij mijn hart,
jij mijn verrukking, jij mijn smart,
jij bent de aarde waarop 'k mag
leven,
mijn hemel waarnaar ik mag zwe-
ven, mijn goede geest, mijn beet're
helpt!*

Soms kom je via een omweg uit bij een prachtige compositie. Dat is het geval met dit lied van Schumann. In 2008 hoorde ik op de radio een piano-transcriptie van Franz Liszt: *Widmung*. Oorspronkelijk een lied van Schumann, werd er bij gezegd. Ik heb in mijn computer een bestand waarin ik opschrijf als ik later iets wil op- of uitzoeken. Ik schreef op: *Widmung van Schumann*. Meer niet. Een paar maanden later kwam ik die woorden weer tegen en ben ik op zoek gegaan. Dit is het resultaat. Het is een lied waar de hartstocht vanaf spat!

Het jaar 1840 was voor Schumann een belangrijk jaar. Tot dan had hij vrijwel alleen pianowerken geschreven. Maar in dat jaar schreef hij maar

liefst 168 liederen!

Robert Schumann was smoorverliefd op de pianiste Clara Wieck. Hij kon uren wachten in een café in een nabijgelegen stadje om Clara enkele minuten te zien na één van haar concerten.

De opwinding die deze flirt bij Schumann veroorzaakte, leidde tot een ware uitbarsting van liedcomposities.

Voor zijn lied *Widmung* gebruikte hij de melodie van het naspel van Schuberts *Ave Maria* als eerbetoon voor Clara. Wat je hoort is de opwinding, de warme gevoelens en toch ook de wanhoop: wat zou de toekomst hem en hen brengen? Wel, ze trouwden en kregen acht kinderen.

Met *Widmung* opent de liederencyclus *Myrthen*, genoemd naar de bloemen die traditioneel bij huwelijksfeesten werden gebruikt. Toen Schumann na enkele maanden de cyclus had voltooid, werden de papieren ingebonden met fluweel met daarbij de inscriptie *Voor mijn geliefde bruid*.

Muzikaal gezien is dit lied zeer kenmerkend voor de latere werken van Schumann met vaak opwindende pianopassages en de jachtige toewerking naar het centrale thema. Het lied wordt vaak te langzaam gezongen waardoor veel van het opgewonden karakter verloren gaat. Bij Arleen Auger is daarvan gelukkig geen sprake. Ze zingt alsof ze zelf smoorverliefd is. Wie weet!

In 1991 kocht ik een CD met door haar gezongen Schubert-liederen en ik was meteen gefascineerd door deze vrouw. Niet alleen door haar prachtige zang, ook door haar integere schoonheid.

In 1939 geboren in Californië, werd ze aanvankelijk onderwijzeres maar na een zangstudie deed ze in 1967 auditie bij de Weense Staatsopera. Ze werd toegelaten tot het gezelschap van de Staatsopera. Ze stond daarna op alle grote en kleine muziekpodia over de hele wereld.

Begin 1992 werd bij Arleen Auger een hersentumor vastgesteld. Midden 1993 stierf ze, slechts 53 jaar oud en maar drie jaar ouder dan ik zelf toen was! Ze woonde de laatste jaren van haar leven in Nederland. Ze werd begraven in Leusden. Eén van haar muzikale vrienden omschreef haar daarbij als een extreem gracieus, intelligent, spiritueel en zeer getalenteerd mens.

Dat laatste wordt zeker duidelijk in haar meeslepende vertolking van *Widmung*.